

Kassa, április 13.
1865.

FELVIRÁDOK.

Harmadik évfolyam
30. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Feladv. szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Raddaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
Bélyeg díj: minden beiktatás után külön 30 kr.
Nyiltér soronkint 12 kr. o. é.

A felföld- s különösen Sárosmegye közviszonyainak vázlatja.

I.

Gazdasági s kereskedelmi viszonyaink mindinkább aggasztók — az előregedés, elavulás, kiszáradás „zátonyra jutás” jeleit öltik fel; és komolyan intenek, hogy igyekezzünk a mennyiben tőlünk függ korszerűbb viszonyokat: más gazdasági és ipar arányokat léptetni életbe komolyan intik azokat, kiknek vidékünk, felföldünk élet-ereit ezekben vannak: igyekezzenek ezen életterekben lehető legcélszerűbb életnedv forgást eszközölve ezt köz szellemi s anyagi gyarapodásunk előmozdítására intézni, hogy ne csupán létezhessünk, de gyarapodhassunk mint a nagy haza ily jelentékeny műszervének szükséges egyetemes fejlődési szempontból is.

Eperjes városa intézményeiben még mindig látszik a régi erő; látszik hogy itt anyagilag az egész megye érdekei összpontosítva — szellemileg pedig több megyék érdekei találkoznak. Még teljes erőben élnek s működnek tanodáink, főtanodáink. Vannak számos szellemképző egyleteink; van jótékony nőegyletünk (Sárosmegyei.) Még mindig jelentékenyek, legalább a vidékiekre s városiakra nézve, mindenféle kisebb nagyobb vásáraink A postai forgalom a kincstári küldeményeken kívül évenként 6 millió fölül megy; a takarékpénztári forgalom 4—5 millió. De . . . új házak nem épülnek — a házak ára most alább áll, mint állott 10—20—30 év előtt . . . Iparvállalatok, melyek korunk költészeti ábrándjai, nem képesek létre jönni. Azon szeszgyártási vállalat p. o. mely a városra gyakorlott egészségtelenségi szempontból egy év előtt betiltatott, még mai nap sem képes a város mellett legkedvezőbb helyen újra életbe lépni, holott a szükséges gőzgépet (10 lóerő) rézedényeket, eszközöket stb. a most alakuló társaság (melyben kezdeményező alapítók: K u b i n y i Albert és Aurel urak) a tiszta, eladási becsár 1/3 szerezték meg és adják át az új társulatnak.

Hasonló élettelenesség mutatkozik vidékszerre a gazdaság terén. A költséges befektetés, kivált kölcsön-pénznek a gazdaságba fektetése veszélyes igen veszélyes dolog. A gazdaságok valódi „tisztá” jövedelme oly minimum, minőről boldogabb időkben rágalom lett volna beszélni. Kivált a gabona termelés „nem fizeti ki magát!” a felföld gabona termő talaja nem bír versenyt futni az alföld gyorsan fejlődő kanaáni gazdaságával. A fák, faneműek piacutjai kiszáradtak — most már nem hordják Sárosmegyéből Triesztbe, Danzigba, Stettinbe, Hamburgba azon faneműeket, tapló neműeket. stb. melyek egykor az ottani hajógyárak nélkülözhetlen czikkei voltak. A faneműek értékesítése „primitív” állapotban van — az alföldnek tart — de a szállítás igen drága: 10 mérföld felemészti a deszka eredeti árát vagyis kétszeresíti . . . A gyümölcsneműek ugyan óriási nyoreményeket ígérnek — de gyümölcsészetünk, kertészetünk kivált úgy mint a nép úzi szintén csak primitív. Ezért igen üdvössé válhat — ha kellően méltányoltatik egész felföldünk a Kassán keletkezett kertészeti-társulat működése . . .

Az országszerre kapós lümagvakat, löher magvakat még sok bajjal fáradsággal és igen kicsinyben termeljük — nincs hozzá jó cséplőgépünk sem; a fűzélékekből, bár jó piacunk az alföld, még nem tudunk rendszeres gazdasági jövedelmi forrást idézni elő . . . finomlen- és kender-szállainkhoz nincsenek előkészítő gyárak, melyek az anyagot a gazda kezéből kivennék s nyers alakban méltányosan, biztosan díjaznák . . .

Általában, be kell vallanunk: egészen új gazdasági s ipar viszonyokat kell életbe léptetnünk hogy megél-

hessünk. Ezen viszonyok megállapításához s népszerűsítéséhez életszükség egy erőyes gazdasági egyesület és egy központi gazdasági s erdőszeli intézet életbeléptetése. Szükség, hogy ezek vegyék kezükbe a vezérszerepet az új viszonyok s arányok megállapításánál átvitelénél. Szükség Eperjes városára nézve, hogy: ki ne maradjon a vasuti kombinációkból — mert ez esetben, mint különben is igen szűk határu és főképp iparos város csakugyan „zátonyra jutna” s vele egész vidék, melynek természetes központja: éltető pénzforgása . . . Viszonyaink részletes tanulmányozásáról azonban máskor többet.

KUBINYI LAJOS.

A selyemtenyésztésről.

IV.

A kis bogarakat, jó ha meleg szobában tartjuk, de a meleg ne hágjon feljebb 18—20 foknál, egyszerűen arra is igen kell ügyelnünk, hogy a bogaraknak elegendő helyök legyen mert különben háborgatják egymást és összerontják a leveleket. Sok tenyésztő nagyon hibázik midőn azt gondolja, hogy elég ha a leveleket a bogarakra dobja, vagy a szobát rendetlenül fűti, azaz egyszer semmit máskor tulságosan és a mocskot pedig alattuk hagyja. Mint mondók 36 napig tart csak a tenyésztés, holott más gazdasági ág egész éven át munkát igényel és a mellett még a legnagyobb fáradságot is kívánja. A selyemtenyésztés nagy gondnal jár ugyan, de először nem sokáig tart és akkor ha már egyszer meg van honosítva — mit reméllek hazánk is nemsokára meg fog érni — a legnagyobb hasznot hajtja. Ha elegendő eperfánk lesz úgy a selyemtenyésztés jövője is meg van alapítva — hogy pedig e jövő számunkra mily nagy fontossággal bír — a mennyiben egy oly forrást nyit meg előttünk melyet még mi csak jó hírből ismerünk — azt mindenki be fogja láthatni. A küzdés és fáradság oly köznapi szükségletek már egy nagyobb teremtő gondolat megtestesítésénél, hogy ez legkevésbé sem fog minket a kezdeményezéstől visszariasztani, hogy pedig a külföld példái buzdítólag hatnak a törekvő lélekre ezt természetesen találok. A földet izzadság között mivelő pór a gabona olcsóságáról beszél, a kisebb birtokos nem lévén ára az életnek, elszegényül, elvész és ezen bajok orvoslasi módjáról kétségbeesnek. Nem úgy, még van egy forrás, mely enyhítőleg fog hatni a kimerült testre és ez a selyemtenyésztés. Ne riadjunk vissza az eperfák lassu növése miatt, hisz ha nyugodtan várhatjuk be a gyümölcsfák 6—7 esztendő utáni kamatait — nem várhatunk — e szintén nyugodtan az eperfákra melyek oly hatalmas tényezői a selyemtenyésztés előmozdításának és így jövő gazdagságunknak. Mielőtt egy hasonlat után és biztos számadásokkal a selyemtenyésztésből folyó hasznot világosabban kimutatnám szabadon 100% kamatról biztosítani a tenyésztőt, mi oly roppant haszon egy birtokosra hogy örömmel és bátran felkarolhatja e fontos gazdasági ág meghonosítását mi pedig leginkább azáltal történhetik meg, ha a nagyobb birtokosok a nép kezébe átültetik ezt, mert ezek látván az ebből számukra kifolyó nagy hasznot, kész örömmel szentelik erejüket a műveltetésre. Mindezekelőtt azonban törekednünk kell, hogy még pár év alatt a selyemtenyésztés minden részleteivel megismerkedjünk, mert a körülmények különösen Felső-Magyarországon oly változók, miszerint azokat előre senki sem tudja kiszámítani.

Sóvári SOÓS SÁNDOR.

Reaumur Antal Renát a hőmérő feltalálója.

(Folytatás és vége.)

Számos kísérletei, melyeket ezen fontos találmányának használatára alkalmazott, a tér és meleg növekvése — s fogyásának bámulatos észrevételére vezették; mely nevelés és fogyás bizonyos folyadékoknál keverés után származik, ép úgy, mint a jégképződési keverésnél. A legnagyobb gonddal gyűjté légmérőjével különféle helyeken tett észrevételeit a melegeiről, és a meteorologia ezen ágát bizonyos határig életre hívta. — Ugyanakkor vette észre, hogy a fagyást a hónapokigözölgése meg nem akadályozza.

Eddig elszámolt tevékenysége mellett, vannak mindazonáltal Reaurnak páratlan szolgálatai a természetrajz körül. A már említett halpikkelyek és kagylók növekvéséről tartott értekezésén kívül 1710-ben tanulmányozta ama módot, hogy miként változtatják helyöiket a legtöbb kagylók, csillag és más ázalék vagy növénylérgek, és 1712-ben azon bámulatos jelenséget tapasztalta, hogy a ráknak elveszett ollói és lábai újra kinőnek; leírta 1715-ben szokott pontossággal a rája (tengeri hal) sajátlagos hatóságát és szervezetét, melynek segítségével ama nagy útékeket teszi; ezzel ugyan Reaumur nem találta fel a tulajdonképeni villanytűneményeket, miután akkor még kevéssé volt ismerve ez ága a tudományosságnak. De a physiologia is neki köszönhet jelentékeny felvilágosításokat. Így 1752-ben megmutatta, hogy a ragadozó madaraknál az emésztés és felolvasztható gyomornedvük segítségével történik, míg ellenben a maggal élőknek a táplálék erős, érdes nyelvélyük nyomása által töretik össze és morzsolatik fel.

De ép úgy tudományos, mint népszerű művei közt a legjelesebb munkája Reaurnak: „Memoires pour servir à l'histoire des insectes,” mely, sajnos, befejezetlenül maradt, s csak hat negyedikötetben jelent meg 1734—1742-ig. A 7 8. és a többi kötetek, melyekben a szerző még a tücsök, sáska, cserebogár és egyebekről értekezett, jóllehet kéziratban feltalálhattak Reaumur hagyományai között, hanem annyira rendetlenül és hiányosan, hogy kiadásukra éppen nem lehetett gondolni. Ki a természet csodáit, és a legparányibb teremtmény fentartására ezéző ezerszeres intézkedéseit, valamint minden fajnak legesodáltraméltóbb sajátlagos ösztönét sat. tanulni akarná, annak e mű joggal ajánlható, mely ámbár tágas irányban, de általánosan megérthetőleg van írva, a legérdekesebb regényekkel hasonlóan lebilincseli a figyelmet, s valóságos, kétségtelen tapasztalaton alapuló tény ad.

A mit pl. a méh és ennek csodás társadalmáról mondott, legkevésbé elavult, báha napjainkban ugyanennek ismeretében sokkal tovább jutottunk, és nevezett művének 6-dik kötetében a poszméh, lódarázs, darázs, az együtt élő méhek sat. munkásságáról nyújtott utbagyazása legnagyobb köszönetet érdemel. E műve következtében a legnagyobb természettudósunk tartott Franciaországban; s midőn Buffon természetrajzának első kötetei megjelentek, Reaumur híret valamennyire ugyan előhalmozották, mit azonban az előbbinek csak ragyogó irányba tehetett. Fajdalom, ez által Reaurnak az érzékenység és feltékenység gerjedt fel, s nem hiányzott az ellenséges támadás barátai részéről Buffon és ennek munkatársai ellen.

Reaumur volt az első Franciaországban, ki egy csinos, teljes természetgyűjteményt állított fel, névszerint a madarak osztályából, csak hogy még akkor, vajmi keveset értettek az elkészítéshez. E gyűjtemény a birtokos halála után a királyi gyűjteményhez kapcsolott. Élőnek hátralevő napjait igen csendesen élte át majd Saintonge tartományi jószágán, a mai charontei kerületben, majd pedig mezei házában Bercyben, Párizshoz közel. Nyilvános hivatalt soha sem fogadott el, s egész idejét a tudományok szentelte; tagja volt a londoni, pétervári, berlini, stockholmi tudóstársaságnak és a bolognai intézetnek. A francia kormány által 1722-ben az aczélkészítés feltalálásaért megajánlott nyugdíjat csak akkor vette fel, midőn ez az akadémia nevére iratott, melyet halála után az akadémia más tudományos czélokra használt fel. Sohasem nősült meg. Egy szerencsétlen esemény okozta halálát majna-tartományi jószágán 1757 okt. 18-án, élte 74-dik évében.

Miután Reaumur tulajdonképen hőmérője után ismeretes a nagy közönség előtt, nem ütközik össze e

lapok czéljával, ha annak rövid leírását adjuk. A hőmérő szerkezete azon tapasztalaton alapszik, hogy minden test a meleg által kiterjed, s ez alkalommal a testnek térfogata a mérsék emelkedésével egyenes arányban növekszik, leszállásával pedig kisebbedik.

A közönséges hőmérő egy hosszában mindenütt egyenlő ürességű üvegszöböl áll, alsó végén golyóval ellátva, mely a csőnek egy bizonyos részével együtt higany- vagy borszeszszel töltetik meg, s azután felső végén a cső légmentesen bezáratik. Mivel a higany vagy borszesz a melegségnél jobban kiterjed, és a meghűlésnél jobban összehúzódik mint az üveg, azért a folyadéknek a szűk csőben a melegségnél emelkedni, a meghűlésnél pedig esnie kell. Hogy ezen emelkedés és esés minden helyen megmérhető legyen, minden légmérőn két alappont vétetett fel, mely pontok bizonyos és mindenütt könnyen megtalálható légmérsékek felelnek meg. Ezeknek egyike a fagypont, meghatározatlik akként, hogy a már kész légmérő olvadó jégbe tétetik; a másik pedig — a forrpont — akként, hogy a légmérő forró vízbe tétetik, s hol mindkét alkalommal állt a higany, az jelzi a két pontot, amaz nevezetlik fagy-, emez forrpontnak.

E két pont közti tér aztán bizonyos számú egyenlő részre vagy fokra osztatik, mely fokok a cső mellett alkalmazott lépcsőzetten vonalak által vannak megjelölve. Több ilyen egyenlő nagyságú fokok néha az alappontokon felül vagy alul is szoktak alkalmazva lenni.

A fokok felosztására nézve nem összhangzó a hőmérők, és névszerint következő három van használatban. A gyakorlati életre nézve Német- és Oroszországban s déli Európában használtatik a Reaumurféle — a két alappont közt — 80 foknyi távolsággal; Francia- és Németországban a vegyészek s természettudósok által legnagyobb részt használt Celsiusi 100 fokkal; végre Angolországban és Északamerikában Fahrenheité 180 fokkal; úgy hogy 4 fok Reaumur egyenlő 5 fok Celsius-sal és egyenlő 9 fok Fahrenheittal, vagy 1 fok R = $\frac{5}{9}$ Celsius-sal és egyenlő $\frac{9}{5}$ Fahrenheittal, és így tovább.

(Dr. Aarau után németből.)

TIBORCZ.

Ujdonságok.

† A nagyheti szertartások ünnepies színt kölcsönöznek városunknak, s maga a természet is mosolyogva nézi a templomokat és szenthelyeket látogató ajátoskodók nagy seregét. Ha az idő nem változik, a legszebb husvétre számolhatunk.

— Tavaszibolyák hirdetik a tavasz megérkezését. A hegyek északi részei azonban még mindig hóval borítják. A déli virít, hogy korábban hervadjon; az északi pedig hosszasan nyugszik téli álmában, hogy tartósabb legyen tavasza!

— Vasárnap, április 9-én Volkman Róbert személyes vezetése alatt a városi casino-teremben megtartott hangverseny teljes sikert vívott ki. Mig egy részt a közreműködők, különösen a zeneművészek sok

szellemi élvezetben részesítik a nagyszámú közönséget, másrészt a jutalmazott zeneművész is szép segélyzésnek örvendhetett. Helyeseljük a hangverseny rendező urak azon eljárását, hogy a jövedelmet ezuttal nem valami közintézetnek, hanem oly egyének ajándékozák, ki a művészetnek élve, nem biztosíthatta jövőjét s így agykorában nem nagy kényelem kárpótolja sok évi tanulmányait s fáradsalmait. A közintézetek támogatást igényelnek ugyan, de egyes érdemeseket sem szabad feledékenység leple alatt a nyomor vásott karjai közt hagynunk.

* Egy halálra ítélt harczfit látogattak Kassán a szánakozók, ki a siralomházban volt kitéve. Fogadás is történt — mint halljuk — a kivégzésre nézve, s nyertes az lön: ki a megkegyelmezésre fogadott, mert a halálbüntetés több évi börtönre változtatott át.

† Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelen. Addig emlegettük az „Ördög pilulát”, mig minket is jól tartanak vele. — Ugy értesülünk, hogy Szigei Imre Debreczenből Kassára jön, hogy a pokol-gépekkel itt is megvesse alapját a dráma jövőjének. — Mióta Szegeden ezen látványos darabot adták, — mint az ottani lap írja — a népnél újra fölébresztették azon babonás alakokat, melyek az alsóbb néposztály fölött még most is uralkodnak, s melyek miatt gyakran vezettetik tévutra a tudatlanabb azok által, a kiknek okuk van, az ilyen képtelenségeket bennök látni.

* A Bankóra indultak néhányan a városból, hogy a tavaszi úde lég jótékony hatását élvezve — jóízűen elkölthessék estebédjüket. De étvágyuk hamar elmúlt, mert alig értek a város végére, a rosz nedves ut miatt — vissza kelle térniük.

† Ft. Nátafalussy Kornél, a prémontréi rend egyik legjelesebb fiatal tagja, ki mint tanár Kassán már négy év óta sikeresen működik, első miséjét a husvéti sz. ünnepek alatt fogja Leleszen bemutatni.

† A pénzes levelek postán küldése kevés idő mulva magasabb árral lesz összekötve.

† A tavasz, ha üditőleg hat a városi népre, a földmivelőtől sem vonja meg áldó mosolyát. Abauj alsó részén a tavaszi jobbra föld alatt van, az őszi is szép reményekkel kecsegtet.

— A s.-a.-ujhelyi vasuti bizottmány folyó hó 3-án az általa teendő tárgyában előtanácskozmányt tartott, mely alkalommal az ezen ügyben szintén közvetlenül érdekelt: Liszka, Tolcsva, Erdő-Bénye és Sárospatak városok is képviselve voltak. Elnökül a bizottmány egyhangulag b. Sennyei Pál ur öccellenciáját, alelnökül pedig Éva András urat választotta meg. A bizottmány, mihelyt biztosítva leend, hogy a fentlitzelt báró ur az elnökséget elvállalja, végleg meg fog

alakulni és májushó első felében főtanácskozmányt les tartandó, melyre az érdekeltek mind meg lesznek hívva.

— Az eperjesi államvizsgálati bizottmány tagjaiul 1864—65-dik évre, következő egyének nevezettek ki. Elnökül: Kray Miksa udvari tanácsos és váltótörvényészi elnök. Alelnökül: Dienes István, a tiszánóneni királyi kerületi tábla elnöke. Aleman Ferencz, ker. táblai ülnök; Almásy István, kerületi táblai ülnök; Engelmayer Antal, váltótörvényészi ülnök; Grohman Gyula, megyei alispán; Urbán Antal, megyetörvényészi ülnök; Job Vendel, hites ügyvéd s collegiumi felügyelő; Glós Károly, hites ügyvéd; Vandrák András, collegiumi igazgató; Schulek Gusztáv, collegiumi tanár; és Vecsey Tamás, collegiumi tanár.

* A pest-losonczy vasutnál újra érezhetővé lön azon szomorú tapasztalás, hogy az osztrák ipar a szükségelt nagyobb tőkék megszerzéseért a külföldhöz kénytelen folyamodni. A társulat t. i. a Svájból egy millió forint értékű váltókat kapott e napokban, s e küldeményt az előleg-kölcsön megkötése alkalmából rövid idő mulva újabb is fogja követni. E körülmény a mellett bizonyít, hogy a pest-losonczy vasut viszonyait a Svájbában jobban méltányolják, s e vállalat gyors haladását inkább szemmel tartják, mint itthon.

— Pozsonyban részvények utján egy közárverezési intézet alakul, melyre a m. udv. kanzellária már megadta az engedélyt. E vállalat célja: Pozsonyban az üzleti forgalom élénkítésére, a művészet s ipar gyámolítására egy közárverési intézetet, előlegező pénztárral összekötve, felállítani. A közárverési intézet feladata: mindennemű ingóságot, mely annak eladás végett átadatik, közszemlére kiállítani, s vagy magán-uton, vagy pedig rendesen tartandó nyilvános árverések utján, meghatározott díjak beszedése mellett eladatni, időközben pedig bizonyos eladandó tárgyakat kamatozó pénz-előlegezésekben részletetni. A részvénytőke egyelőre 30,000 forinttal van megállapítva s 100 darab 300 forintos részvény kibocsátása által képződik. A társulat megalakulásának alapfeltétele 50 darab részvénynek aláírása.

Vegyes hírek.

— Kaiserfeldnek azon vidékről, hol Magyarország legnemesebb bora terem, egy szállitmány tokajit küldtek e napokban, pohárkoczcintásul azon beszédért, melyet a magyar ügyben márczius 31-én a birodalmi tanácsban tartott.

— A dohánybevitel Arad vidékén be van fejezve. — Hiteles adatok szerint Aradon beváltott 70,000 mázsa, Csabán 43,000 mázsa és pedig 9 frt. 50

TÁRCZA.

Gnómák és epigrammák. *)

I.

Intés.

Mint a kormányos kikerüli a tengeri szirtet:
Ugy a világ csábját, oh heves ifju, kerüld.

II.

Ész és indulat.

Ha nálad rab az ész, ur az indulat: akkoron átkos
Vétségeknek esel szüntelen áldozatul.

III.

A csalfa.

Mások előtt ravaszul titkolja, mit érez, a csalfa
És mint szélben a nád, majd ide, majd oda ing.

IV.

Istennel.

Mindent istennel, ki hatalmas s a ki segíthet:
Gyöngye törekvésid nélkülü hasztalanok.

V.

Akkor boldog...

Akkor boldog a hon, mikoron valamennyi lakója
Ugy csüng rajta, miként gyermek az édes anyán.
P. TEWREWK ÁRPÁD.

*) Mutatványok legközelebb megjelenendő műveimből.

Czeczil.

Beszély francziából Fortoul Iajos után fordította K. K. A franczia „Tudósok társulata” által első díjjal koszoruzott pályamű.

Quas dederis solas semper habebis opes.

MARTIAL.

(Folytatás.)

„Róbert — mondá nyugodtabban sebéből a vért nyomván, — úgy viseljük magunkat mint igazi gyerekek, ha megfontoljuk a dolgot, mindezt megfektendjük. Ma délután Czeczilről beszéltünk. Elménk el van foglalva, bizonyos emlékek által. Tegyük még hozzá az esetleges hasonlatosságot, a képzeldős játékát, s rosz idő befolyását, talán egy kis lázt! . . .

„Igen, bizonyára lázban szenvedek.”

„Nem is kell több, hogy fejünk megzavarodjék, és hogy fülünk zugjon. Ime mi van abban természetfölötti, hogy e sou az ablak vasát találta és e hasadéka gurult, vagy hogy ön eltörte tollkését, és én megvágtam ujjamat?”

„Kétség kívül semmi. — Tehát ön nem hiszi.”

„Én csak azt hiszem, hogy Czeczil emléke igen elfoglal mindkettőnk, alaposan-e vagy alytalanul, az mindegy, de ez tény, be kell ösmernünk.”

„Mily gyöngye gép ez az emberi agy!”

„Elvégre — folytatá Simon — miután elménk beteg, bánjunk vele úgy mint beteggel. Mi bajunk? Nyugtalanok vagyunk mindketten, mert nem adtunk minden évben néhány fillért a szegényeknek, mint Czeczil akará. Gyengeség! A legnagyobb gyengeség! De hiába így van, és ez bajunk. Az is egyszerű . . . Egyéb nem marad

hátra, mint néha itt ott néhány fillért adni egy pár nyomorék koldusnak és jövőre teljes békébe leszünk önmagunkkal.”

„Ugy hiszem igaza van” felelé Róbert. Mint látjuk, Simon alkalmilag igen jól tudott bölcselkedni. A fővények azt hívék, hogy egy pár fillérral megnyugtaltják lelkiismeretüket. Mi az egy pár fillért néha-néha oda vetni a szegényeknek? és ime egy csepp felebaráti szeretetnek mily hatása lett Ez egyszerű elhatározás következtében már jobban érezték magukat.

„Meg kell még jegyeznem — tevé hozzá Simon mig ujját zsebkendője szegletével bekötözé — hogy gyomruk üres és semmi sem idéz elő inkább agyremekket mint az éhség.”

Asztalhoz ültek.

„Egy gondolatom van — szóla Robert kevéssel azután — mit szólna hozzá, ha névnapján egészségére egy jó ó-palaczkot kiürítenénk? Hm, ez nem szokott gyakran megtörténni.”

Bizony ez nem szokott velük gyakran megtörténni.

„Hozok egyet — tevé hozzá meggyújtván lámpáját, — addig ön Simon megcsinálja a salátát, előhozza a szekrényből ama darab hollandi sajtot, és egy üveg befőttöt.”

Ez már határozottan dorbézolás volt. A sajt hat hó óta tart, a befőtt négy éves, egyszer Róbert beteg volt s akkor vették.

Ha mondanók, hogy nyugtalanul ment be a pinczébe, — nem volnánk igazságosak, minthogy némi megnyugvást érzett magában. Dudolgotott, midőn lement, dudolgotott, midőn az üveget választotta, azután arra gondolt, hogy e bordeaux-it Czeczil halála óta senki sem

kr. közép áron minden mázsa után; Kigyóson 14,000 mázsa 10 forintjával, Apátfalván rosz termés és jég miatt csak 16,000 mázsát közel 9 forintjával. Ha általánmiatt csak 16,000 mázsát közel 9 forintjával. Ha általánmiatt csak 16,000 mázsát közel 9 forintjával.

* Hordozható vasutak! A szükség nagy mester. Mivel a mai világban már nem igen lehet a drága földek kisajátítására, nagyszerű és tartós építkezésekre pénzt keríteni, egy találékony fő „provisorius” vaspályákat tervez, s projectumát a „D.” szerkesztőséghez adta be. E szerint a sajátos módon készülendő sínek csak ideiglenesen kapcsolhatnának a földhöz, azért még is elég szilárdan állanának, s egy mért földnyi pályára 200,000 forintba kerülne. A „D.” szerint megérdemelendő a terv, hogy kísérletet tegyenek vele.

* Vele csebeu egy portugall tiszt a mult napokban egy orangutang kíséretében sétált az utcákon. A hat lábnyi magas majom minden erőlködés nélkül, egyenesen járt; arca alsó részét szakálnemű szőr fedte, mi az emberhez hasonlatosságát még inkább neveli. E furcsa kísérő, nanking nadrágjában s szalmakalapjával amerikai ültetvényeshez hasonlított. Képzeltetni, hogy a hozzá hasonló utcajajmok mennyire megbámulták.

* A montpellier-i törvényszék előtt márczius 29-én Ricard Manó, 16 éves ifju lett ügyvédnek felelgetve. Az elnök beszédéből kitűnt, hogy a korán érett jogtudós már 12 éves korában baccalaureatus lón, mire a bresti tengerészeti iskolába ment: később azonban a jogi tanulmányokra adta fejét.

* Csehországban Schlan helységben mintegy 14 nappal ezelőtt egy hivataloszlaga halt meg, ki a „Nar. Listy” szerint egész, 3000 forint értékű vagyonát öfelsége a császárnak hagyományozta.

Egyveleg.

— Éneklő egér. Mióta az egerek Franciaországban divat-czikké lettek, hátukat puha női kezek simogatják, csemegéken tartatnak, salonokban laknak s a szépek kobloit csókolgatják. — Nem lesz felesleges ezen állatocskák más tulajdonságát is megösmertetni. A Vasárnapi Ujságban volt felemlítve, hogy Chinában éneklő egerek vannak, s éneklésük miatt kaliczkában tartatnak. — Hogy oly éneklő egerek másutt is léteznek — kétségtelen.

Ugyanis egy unghvári asszonytól hallottam, hogy szobájában az egér énekel. — Eleintén nem hittem, később meggyőződtem róla saját lakásomon Unghvárott (Kaposi utca Friedman házában 1863-ban) — Éneklő egerem kályha közelében padolat alatt lakott, ott hallottam először szólani, onnan estenként kijárt, s a

kályha mellett lerakott fa között csevegett a gyertya ololtásáig — csak a sötétben járta be a szobát mindig hangosabban énekelve, néha felfeljött egész az éjjeli szekrényre, de ha gyertyát gyújtottam azonnal elbujt. Márczius hóban legtöbbször hallatta magát. Éneke kellemes változatosságú, s folytonos volt, hasonlított a madár énekhez, s legtöbbit a czinke énekéhez. Márczius 22-ke után nem hallottam többé, nem tudom mi sors érte.

Az éneklés azonban nem természetes tulajdonsága az egérnek. Énekel utánzásból. — Az én egerem így jutott az énekléshez: ölé családdal kifogdostam a háznál tartozkodott egér családot, csak egy fiatal maradt s ez három, zaj nélküli szobában árvaságban élven, figyelmes lett éneklő madaraimra, a kik kendermagjukat hulladékból megosztották vele, s utánzásból énekelte. — Nem sejtettem, hogy a tavasz beálltával eltűnik, különben elfogtam volna.

Ily egerek létezését bizonyosan mások is megfogják erősíteni, valamint azt is, hogy a madarak közelében hová a kendermag is elcsalja igen szeret tartózkodni s így modjában van az éneklést megtanulni. —s.—

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassai piac, ápril 12-én 1865.

Table with 3 columns: A tárgy megnevezése, 1. oszt. (frt. kr.), 2. oszt. (frt. kr.). Rows include Buza, Kétszeres, Rozs, Tengeri, Árpa, Zab, Kása, Borsó, Lencse, Bab, Örlött dara, Talárka, Burgonya, Aszuszilva, Szesz itczénkint, Marhahus fontonkint, Bornyuhus, Sertésus, Vaj itczénkint, Zsir, Szalonna fontonkint.

Kassa, ápril 12-én. Az idő folyton tiszta, kellemes; a piac lehető legélénkebb, mint rendszeren nagyobb ünnepek előtt. Az életnek ára tetemesen csökkent, mit főleg a roppant számu szekereknek tulajdoníthatunk, melyek a gabna-piacok egészen eláraszták. Legnagyobb kelendőségnek örvendett a rozs és tengeri. Kása és lencse szintén nagy mennyiségben volt, az előbbinek

legszebbjéből is 6 ft 49 kr-ért lehetett venni egy káblot, zoldseg különösen a reggeli órákban, szinén bőven.

Pest, ápril 7-én. Iparmozgalmak. A tavasz kezdetén beállt hideg időjárás nagyon hátravetette, s szembetűnő megalkasztotta az iparüzletet. A két hét előtt beveződött józsefnapi vásár meglehetősen rosszul utott ki az áruikkal megjelent iparosokra nézve. A csizmadia, ruhakereskedők, paplanosok, szerkovácsok, czin- és rézöntők épen nem találtak vásárlókra, s a mi keveset eladtak, abból is alig volt annyi hasznuk, hogy vásári költségeiket fedezhessék, s hogy valamin legalább tudadhassanak, kénytelenek voltak cikkek árát majdnem annyira leengedni, a mennyibe nekik kerültek. Kivált a paplanosok áruinak kelendősége nagyon csekély lett, minthogy a gyapot ára az északamerikai háboru kitörése óta folyvást emelkedik. — A háboru kitörése előtt a gyapot ára mázsánként 30—40 frt. volt, az igen finomé 60 frt. A háboru folyása alatt rendkívül fölhágott az ára, s még a mult julius hóban mázsája 130—200 frton kelt, most januárban 80—180 forinton, a mult hónapban pedig 95—180 frton, de ez ár is jóformán eltér a rendszer állapotbelitől. — Általában a rendellenes időjárás folyvást kedvezőtlen befolyást gyakorol a műiparra, a mi különben az uralgó pénzszükség daczára élénkebb kezdett lenni. Kivált az építés körül foglalkozó iparosok, s a divatcikkek előállítói szenvednek e miatt. Jelenleg 122 műhelyben, a hol lakatos legények dolgoznak (t. i. a lakatos-műhelyeken kívül a puskaműveseknél, sarkantyú-, csatlakoztatóknál, stb.) csak 150-en vannak munkában, s több mint 120 lakatos legénynek nincs keresete, a kik részint a herbergben, részint magánházaknál laknak. A kovácsoknál az elmúlt 2 hétben sok munkás nyert alkalmaztatást, s csak mintegy 20 van még kereset nélkül. A gépgyárakban még folyvást megkevesbített személyzettel, s a napnak csak 3/4 részére terjedő munkaidőben dolgoztatnak. Asztalos legényt sokat bocsátottak el, s a kereset nélkül levők számát 300—400-ra teszik. A nyereggyártók, szijgyártók, kádárók, esztergályosok, rézművesek, kárcitosok, aranyozók, üvegesek folyvást kevés megrendelést kapnak. A csizmadiaknak is rosszul megy; 27 legényt fogadtak meg, 34-et bocsátottak el, s 370 van munka nélkül. A szabók is nagyon megérzik az időjárást, üzletök csaknem teljesen fenakadt; a mult három hónapban a nő- és férfiszabók-nál összesen 84 legény nyert alkalmaztatást, s legtöbbször rövid időre; ellenben ugyanez idő alatt 350-et bocsátottak el, s jelenleg mintegy 600 vár munkára. Azon 30 ruhakereskedő közül, kik Oláhországból február és márcziusban Pestre szoktak jönni, s itt rendszeren jelentékeny megrendeléseket tesznek, az idén csupán három jelent meg, s ezeknek is most sokkal kevesebb kellett, mint másszor. (M. S.)

Bécsi börze április 10-ről.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include 5% Metallique, Nemzeti kölcsön, Bankrészevény, Hitelintézeti részvény, Londoni, Ezüst, Arany.

érinté, és nem dudolgotott többé, hanem lassan felfelé ment. A földszintén egy szoba ajtaját félig nyitva találta előre nyujtván a lámpát s fejét, kérdé: „Te vagy Péter?” Péter nem volt ott. De mit Róbert ismét látott, az Czecczil alakja volt, mely egy szegletben összehányt fadarabokon ült: Hirtelen vissza vonult, mintha mitsem látott volna, és gyorsan felrohant. Asztalra tevő a palaczkot, és lélektelelenül egy karszékbe rogyott.

„Simon! ő itt van — mondom, hogy itt van. A fakamrában láttam.”

„Eh önnek ez alak agyában van, mondom hogy ez csak a vér hatása. Napnál világosabban bebizonyítottam ezt. Egy jó korty e borból magához téríti önt. Tudja-e Róbert, hogy e palaczk 22 éves.”

Simon töltött. „Egészségére, miután ma önnek neve napja van.” Szóla Róbert, és egy huzomra kiürítette poharát. „Ah mily illat, mily erő! Valóban ha ebből mindennap innánk egy kicsit, az egy pár évet toldana életünkhez.”

Oh valóban ez pompás bor volt, oly jó, hogy már is rést ütött a fősvény oktalan fukarkodására. „Hát majd akkor fogjuk inni ha meghallunk? folytatá Simon. Azonban ez így van, megvonunk magunktól mindent, gazdálkodunk, elrontjuk egészségünket, — halomra gyűjtjük a vagyont, semmit sem élvezünk és mindenki által gyűlöltetünk.

„Igaz, oh igaz, százszor igaz mit ön itt mond!” felkiálta Róbert, kinek szeméi élénkülni kezdtek. Boldogtalanok vagyunk, senki sem szeret minket, és még is egyszer csak meghalunk elhagyottan egy zugban és minden másra marad.”

Oh a jó, a pompás, a dicső bor! Még a harmadik poharat is kiüríték, és a két fősvény így folytatta volna

tovább is, azonban egyszerre a szomszéd szobában a zongorán egy mélabus dallam hangzott el. E zongorát Czecczil halála óta emberi kéz nem érinté.

Róbert és Simon megrázkódtak és figyeltek.

„A manóba! — mondá ez utóbbi — nem vagyunk gyermekek. Még egy pohár bort s majd meglátjuk azután. Fogadjunk, hogy a zongorán egy hur szakadt el s ez az egész.”

„Kétségkívül úgy van.”

Simon vevé a lámpát s Róberttől követve a szobába ment. Alig léptek be, hirtelen megálltak, a zongora nyitva volt.

„Czecczil a házban van” mormoga Róbert, Simon nyugtalan volt, s a lámpát a kandalóra akarta tenni. Önkénytelen vissza tántorgott midőn azon egy fényes tárgyat pillantott meg.

„Mi az? Róbert mond mi az? Szemeim zavartak. Nem erszény-e ez? Az elveszett erszény, Czecczil erszénye? Hah Róbert fussunk innen.”

Hátrálva alig lihegve mentek ki. Simon pillanatnyi kábultságából magához térve gyorsan felegyenesedett s lelkesülve kiáltott fel.

„Nos tudja mit fogunk tenni?”

„Mit Simon?”

„Megtartjuk Czecczilnek adott ígérletünket. Minden évben 200 frankot teszünk ez erszénybe a szegények részére.”

„Igen igen.”

„És mi magunk fogjuk kiosztani.”

„Igen igen.”

„Akkor nem lesz okunk Czecczil árnyékától félnünk.”

Simon lámpa nélkül biztos léptekkel ment a nagy terembe az erszényért, s tisztelettel az asztalra tevő. Éppen olyan volt, mint mikor halála előtt Czecczil tartá azt kezében. A 200 frank még benne volt, Simon megtölté a poharakat.

„Czecczil, kedves Czecczilünk emlékére.”

„Az ő emlékére.” szóla Robert.

Kiürítvén poharait ismét leültek, és sokáig hallgattak szemeket az erszényre függesztve, mely az asztal közepén ragyogott.

Ekkor úgy rémlett előttük, mintha a harangérezből öntött sou szomoruan ezt hangoztatta volna: Adakozatok, adakozatok, adakozatok a szegény anyáknak, kiknek kis gyermekeik vannak! Szegény anyák, szegény kis gyermekek! Czecczilnek is volt egy kis gyermek, Czecczil leánya megnőtt... Hol van? — ki tud róla? Tudtok-e ti?

Robert és Simon szorolni érzék sziveiket s szemekből könyek hulltak. De mitsem tudtak szólani. Egyszerre a sou elhallgatott, s a zongora azon dallamot zengé, mit Czecczil halála előtt játszott. E kedves dallamot egy különös s borzasztó dal követé. A zongora minden billentyűje emberi hangon szólalt meg. E hangon sóhajtottak, jajgattak, nyögtek és sirtak. Az emberiszenvedések minden hangja össze vegyült bennök. Hallhatták abban az éhező gyermek visitását, a kétségbeesett anya zokogását, a beteg nyögését, azon elesett ember átkozódásait, kit senki sem segít.

(Folytatása következik).

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1864-ik évi decz. 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:		
Kassa indulás	5 óra	p. reggel
Miskolcz	7	52
Tokaj	9	35
Nyiregyháza	10	34
Debreczen	12	12 délben
Püsp. Lad.	1	45 délután
Szolnok	4	44
Czepléd érkezés	5	41 este
Pest	8	37
Bécs	6	— reggel

II. Bécs és Pestről Kassa felé:		
Bécs indulás	8 óra	p. este
Pest	6	25 reggel
Czepléd	9	27
Szolnok	10	27
Püsp. Lad.	1	26 délután
Debreczen	3	—
Nyiregyháza	4	28
Tokaj	5	25 este
Miskolcz	7	29
Kassa érkezés	10	34

Cs. kir. postakocsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor.
 Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor.
 Pestre, Rosnyón és Váczon keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponkint kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor.
 Eperjesről Kassára ugyanakkor.
 Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
 Kassán; Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Ungvárról Kassára: minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor.
 Kassáról Ungvárra: hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor.

Ungvárról Munkácsra: minden vasárnap d. u. 1 órakor, kedden és szerdán reggeli 6 órakor, csütörtökön délutáni 1 órakor.
 Munkácsról Ungvárra: minden hétfőn, kedden, szerdán és pénteken délutáni 1 órakor.
 Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Ungvárról: Pollák Fülöp. — Munkács: Tóth Károly.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.
 Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.
 Menet-jegyzéke Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkács: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korcsmában: Guth József.

Hivatalos értesítő.

Árverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város Törvényszéke, mint tkönyvhatósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Sujan Alajosnak 100 ft. o. e. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében Vitkovszky Erzsébet tulajdonához tartozó a felkúvárosi Bankói utcában fekvő 979. h. r. és 110-ik ö. i. sz. a. jegyzett és 3060 ft 83 kra becsült házának második becsáron alóli árverése f. évi ápril hó 29-ik napjának d. e. 10 órája a városi telekkönyvi hivatalba kitűztek.

Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban szokott hivatalos órákban mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kassán 1865. évi febr. hó 28-án tartott városi törvényszéki mint tkönyvhatósági ülésből.

Hirdetmény.

Abaujmezei G.-Bátor helységében, s határában fekvő Jakabfalvy Bertalan kiskoru tulajdonához tartozó birtok, mely áll: egy 25 holdnyi terjedékű belsőségből, 5 csinos festett lakszobából, konyha, pincze, csür, istálló, cseléd házkából, nagy gyümölcsös és konyhakertből, — 195 hold szántó földből, 30 kaszás rétből, 112 hold legelőből tagosítva, — továbbá a Berenesi pusztában 2^{63/100} kaszás rétből 2^{16/100} hold szántó földből, 33 hold erdőből, a gadnai határbeli 25 hold erdei legelőből, és a szomszéd Ujlaki határbán fekvő 6 kapás szőlőből, 6 egymás után következő évekre, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni f. évi április 24-ik napján, G.-Bátor helységében, mire a bérleti szándékozók 250 frt bántat pénzzel ellátva a megjelenésre felhivatnak, a bérleti feltételek addig is Szepsiben Csörghe László ügyvéd urnál, mint gyámnál, bár mikor megtekinthetők.

Kelt G.-Bátorban ápril 10, 1865.

Lehoczky Lajos
főszbiró.

Hirdetmény.

Abaujmezei Törvényszéke által közhírré tétetik, hogy néhai Martinidesz László után Nagy-Bodolló és Makrancz községekben maradt, lakház, gazdasági épületek, szántó földek és rétekből álló 2515 ft. 40 kr. becsült ingatlan javak az örökösök kívánságára közárverés útján eladandók lévén, ezen árverés megtartására határnapul a helyszínére Nagy-Bodollóba 1865. évi ápril hó 27-ik napjának reggeli 10 órája kitűzettek.

Mi is azon kijelentéssel köztudomásra hozatik hogy az árverési feltételek a Megyei Törvényszéknél bármikor megtekinthetők s hogy a venni szándékozók az árverés kezdetén a becsár 10%-ját letenni tartoznak.

Abaujmezei Törvényszéke mint gyámhatóság. Kassán 1865. évi márcz. 28-án.

Csődmegszüntetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint Weisz Emil helybeli kereskedő folyamodványa folytán, s annak alapján hogy összes hitelezőivel lett kiegyezkedését igazolta, az 1865 évi január 5-ről 8753. szám alatt ellene nyitott csőd ezennel megszüntetettnek nyilvánítottatik.
 Kelt Kassán 1865. márczius hó 24-én tartott törvényszéki ülésből.

Rélay Robert,
aljegyző.

Magán hirdetések.

Hirdetmény.

Az alólirt gyári igazgatóság által ezennel közhírré tétetik, hogy a diósgyőri vasgyárhoz tartozó vasöntőde (Giesserey működését megkezdvén, minden öntött vas megrendeléseket, mindennemű építkezésekhez, hidakhoz, kuttakhoz, vízvezetésekhez, gazdasági gépekhez, kerítésekhez sat., az illető megrendelés egyszerű mértékes rajza beküldése mellett, jutányos áron elvállal és pontosan teljesít. Egyszersmind értesítetik a t. cz. közönség, hogy minekutána a vasgyár egy jól felszerelt gépműhellyel bir, a gazdasági gépek mind újból elkészítését, mind ezek kijavítását legpontosabban képes eszközölni. Ajánlja egyszersmind régen jó hírből álló mindennemű vaskészítményeit.
 A diósgyári vasgy. igazgatóság.

Weisz J.

ujonnan megnyitott

Ruha - raktárában.

A főutcán a kis sétáttal szemben a Feketesas szomszédságában:

ajánlja a legfinomabb férfiruhákat a legolcsóbb áron.

- Egy egész öltözet angol plaid-szővetből . . . . . 18—36 ftig
- Tavaszi öltöny . . . . . 9—26 "
- Felöltönyök . . . . . 14—28 "
- Attila . . . . . 18—28 "
- Vadászöltöny . . . . . 12—26 "
- Nadrág . . . . . 6—12 "
- Mellények . . . . . 3—10 "
- Egy egész öltözet orosz vászonból . . . . . 10—30 "

Egyszersmind elviselt ruhák is fölcserélhetnek újakért a legkedvezőbb feltételek alatt.

Eladó birtok.

Abaujmezeiben a szikszói vasuti állomás közelében egy — mintegy 200 holdat tevő nemesi birtok szabad kézből azonnal eladó, vagy egy jó helyzetű Kassai házért megcserélhető. Bővebb felvilágosítás a Felvidék szerkesztési irodájában nyerhető.
 1—3.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

Epen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében Kassán főutca 342. szám alatt a ferencesek egyháza mellett kapható:

A valódi szakácsművészet,

vagy: legújabb alapos és teljes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Hatodik bővített és javított kiadás 8. rétt, 391. lap.
 Izletesen bekötve ékes borítékban. Ára 1 ft. 70 kr.

Ugyazint a fent nevezett könyvkereskedésében kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúsz előállításánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-tól. **Tizenegyedik kiadás.** Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúsz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképen jeles tapasz Felsőmagyarországon egyedüli lerakata Werfer Károly könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főutca 342. sz. a. a ferencesek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy **posta után vétellel 2 o. é. frtért** kapható.

A bécsi csász. kir. szab.

első ausztriai biztosító társaság

alulirt főügynöksége

ajánlja magát a legjutányosb díjak mellett biztosításra:

- a) Tűz ellen: mindennemű épületekre és ezeken lévő jelzálogi követelésekre, ingóságokra, áru-készletekre, gépekre, mezői terményekre széna-, szalma- és marhákra.
- b) áru-küldeményekre nézve, vizen és szárazon való szállítás alkalmával.
- c) Mezei termények **jéggelleni** biztosításra.
- d) Továbbá: élet-, életjáradék-, nászköltség- és nyugdíj-biztosításokra. külföldi számitások szerint.

Kiváltképen pedig nagy gond fordított a

gyermek ápoló pénztárakra

melyek ugyanis alkalmat nyújtanak a gyermekeknek meghatározott életkorukra egy összeget biztosítani.

A társaság negyven évi működése alatt több mint **huszonkét millió** forintnyi kárt térített meg, mely is a biztosítás érdekének legjobb tanúsága.

A kár összeg megállapítását ennek kézpénzbeni kifizetése azonnal követi.

Az alulirt főügynökség minden további eljárásra nézve a legnagyobb készséggel nyújt kellő felvilágosítást, az illető megbízásokat elfogadja, és a programokat ingyen szolgáltatja ki.

A bécsi csász. kir. szab.

első ausztria biztosító társaság fő ügynöksége Kassán

Lasz gallner és Benzúr.